

Газет 1935 жылғы қазан айынан шығады

Алақөл

Аудандық қоғамдық-саяси газет

Районная общественно-политическая газета

№16 (8102) 20. 04. 2024.
Сенбі / Суббота

Аудан әкімдігінің мәжіліс залында өңір басшысы А.Абдиновтың тұрғындарды жеке мәселелері бойынша қабылдауы өтті.

Аудан басшысының қабылдауына келген тұрғындардың басым көпшілігінің өтініштері тұрғын үй кезегі, жеке кәсіп ашу және Алакөл көл жағалауына қатысты болды.

Қабылдауда жиі көтерілгені – баспанамен қамту мәселесі. Осы сұрақпен жүгінген азаматтардың барлығына қолданыстағы «Тұрғын үй қатынастары туралы» Қазақстан Республикасының Заңы негізінде баспана белгіленген тәртіппен және

Тұрғындар сұранысы тыңдалды

кезек ретімен берілетіндігі түсіндірілді.

Жалпы аудан әкімінің бүгінгі қабылдауына 18 азамат жеке мәселесімен келді. Тұрғындарды толғандырған барлық сауалдарға тұшымды жауаптары берілді. Кейбір сұрақтар бойынша өңір басшысы құзырлы мемлекеттік мекеме басшылары мен округ әкімдеріне тиісті тапсырмалар беріп, жедел шешімін қажет ететін өткір мәселелерді аудан әкімі өзінің ерекше бақылауына алды.

А.МҰРАТ,
аудан әкімінің баспасөз хатшысы.

Бас редактор бағаны

Сауапты істен сырт қалмайық

Даналар мекені, бабалар аманаты болған айдыңды Алакөлдің арда жұрты, күні кеше ғана мемлекет басшысы халыққа Үндеуін жолдап, ел аумағында «Таза Қазақстан» экологиялық-тазалық акциясын бастауды міндеттеген болатын.

Тазалық – мәдениет көрінісі, денсаулық кепілі. Айналаңның айнадай таза қалпында тұруы көрер көзге жағымды, көңілге қонымды болар сөзсіз. Көктем келісімен қыс бойы қар астында қалғыған күл-қоқысты жинап, көгалдандыру жұмыстарын қолға алу бұл таңсық жағдай емес. Ел тірлігіне сіңісті болған ізгі қасиет. Сол үрдісті лайықты жалғастырып, республикалық акцияны барынша қолдау әрқайсымызға міндет.

Алтыншы сәуірде түңлігін түрілген тазалық акциясы төртінші мамырға дейін жалғасын тауып, «Таза өлке», «Киелі мекен», «Жасыл аймақ», «Өнегелі ұрпақ» сынды кезеңдерден тұрады. Бір ай шамасында үйіміздің маңын, ауламызды, киелі орындарды, тарихи-мәдени ескерткіштер маңайын тазалап, ағаш көшеттерін отырғызу жұмыстары қолға алынды. Сонымен қатар ардагерлер мен қарттардың үй-жайларына ықпалдасып, көмек қолын созу ісі де қарастырылған.

Ізгілікті істе әркім өз ізін қалдыруы қажет. Баршаңызды экологиялық тазалық акциясына қатысып, айналамызды ғана емес адами арда қасиеттерімізді де тазартуға шақырамыз.

Алмат ЕСЕНБЕКОВ,
бас редактор.

Республикалық білім конференциясы өтті

З.Қойшыбаева атындағы аудандық Мәдениет үйінде «Цифрлық дәуірде мұғалімдердің кәсіби құзыреттерін тұрақты және жүйелі түрде дамыту мәселелері» тақырыбындағы I республикалық конференциясының Пленарлық отырысы өтті.

Іс-шара алдында мәдениет үйінде педагогтердің көрмесі қойылды. Одан кейін салтанатты ашылу рәсімі де басталып кетті. Бұл республикалық конференцияға Алакөл ауданы әкімінің орынбасары М.Төлеужанов, Алакөл аудандық білім бөлімінің басшысы Ә.С.Ибраимов, Педагогикалық шеберлік орталығы Алматы қаласындағы филиалының директоры, география ғылымдарының кандидаты Б.Қ.Асубаев, Педагогикалық шеберлік орталығының тренері, филология ғылымдарының кандидаты, доцент, А.Қ.Әлімов, Жетісу облыстық Әдістемелік орталығы директорының орынбасары Э.Т.Досаева, Педагогикалық шебер-

лік орталығының аға менеджері А.Б.Бипажанова, Педагогикалық шеберлік орталығының аға менеджері Ф.Н.Толықбаева қатысты.

Алғаш болып сөз алған Алакөл ауданы әкімінің орынбасары М.Төлеужанов қатысушыларды

ласындағы филиалының директоры, география ғылымдарының кандидаты Б.Қ.Асубаев сөз сөйлеп, конференцияның мән-жайымен таныстырды.

Бұл Республикалық конференцияға 500 ден астам адам қа-

құттықтап, сәттілік тіледі. Сондай-ақ аудандық білім бөлімінің басшысы Ә.С.Ибраимов та сөз алып, ізгі ниетін білдірді. Сонымен қатар Педагогикалық шеберлік орталығы Алматы қа-

тысқан. 120 адам баяндама жасап, Алматы қаласы, Шымкент қаласы, Жамбыл облысы, Алматы облысы, Жетісу облысынан 70-тен аса мұғалім атсалысты.

Күніне қырық құбылған қоғам-

да заман ағымына лайықты ілесіп, жаңа технологиялар мен тың өзгерістерге икемделе білудің қажеттілігі зор. Сондықтан да ұстаздардың цифрлық мүмкіндіктер көкжиегі кеңейген дәуірдің талаптарына сай болуы, кәсіби құзыреттіліктерін арттыра түсулері құба құп. Қазір – білімнің салтанат құрған заманы. Бұрынғыдай қылышпен қырып, шоқпармен шауып алар уақыт тарих қойнауына сіңіп, жоқ болды. Есесіне, ілім мен ғылым үстемдік жүргізіп, білектің емес білімнің дәурені жүріп тұр. Осындай мүмкіндіктер молая түскен мезетте біз де жаһандық бәсекелестікте өзімізге тиесіліні жіберіп алмағанымыз жөн. Бұл ретте ең ауыр жүк ұстаздардың иығына артылғанын ұмытпауымыз керек. Себебі, уақыт сүзгісінен өткен білім мен тәрбие бастауы тікелей педагогтардың қызметімен сабақтасып жатыр. Ал сол қасиеттерді баланың бойына сіңіру әр ұстаздың тікелей міндеті. Демек, мұғалімдер күллі мемлекеттің болашағын қалайтын, ертеңіміздің іргетасын тұрғызар мамандық иелері. Сондықтан да ұстаздарға деген құрмет пен алғыстың жөні тым бөлек.

А.СҮЛЕЙМЕН.

«Таза өлке» науқаны басталды

«Тазалық – табалдырықтан басталады», демекші қоршаған ортаның тазалығына жауапкершілікпен қарау – әрбір азаматтың басты міндеті. Тазалықты жанына серік еткен алакөлдiктер экологиялық акция жұмыстарына ерекше белсенділік танытуда.

9 сәуірден бастап Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес Республикамызда «Таза Қазақстан» атты экологиялық сенбілік жұмыстары бастау алды. Ең қызығы бұл науқан әр апта сайын түрлі тақырыпта іске асатын болады.

Аудан әкімінің баспасөз қызметі.

Тазалық акциясына теміржолшылар үн қосты

«Киелі мекен» апталығы аясында теміржолшылар мен Достық ауылының тұрғындары тазалық акциясына белсене қатысып, тұрғындардың демалысы үшін арнайы салынған «Теміржолшылар» аллеясы мен «Жастар» аллеясына абаттандыру, тазалық жұмыстары жүргізілді.

Аталған шараны өткізудегі мақсаты — экологиялық жағдайды жақсарту, табиғатқа деген қамқорлықты күшейту.

Сенбілік жұмыстарына 100 адам, 6 арнайы техникалар жұмылдырылып, 5 тоннадан аса

қоқыс шығарылды.

5 аптаға созылатын акция аясында алдағы уақытта да жұ-

мыстар белсене атқарылатын болады.

Өз тілшіміз.

ҰЛТТЫҚ ТӘРБИЕ – ҰЛАҒАТ КӨЗІ

Ел болашағы – кейінгі толқын жастар. Оларды дұрыс жолға тәрбиелеу елдің жарқын болашағы үшін жасалған игі қадам саналады. Сол үшін де ата-балаларымыз ұрпақ тәрбиесіне ерекше мән берген. Ұл мен қыз-

мектептің, Ақжар орта мектебінің жоғары сынып оқушы қыздарымен, мектеп ұстаздары және ата-аналармен «Қыз – адамзат көркі» тақырыбында кездесу өтті. Ұрпақ тәрбиелеу жолында тәжірибесі мол, аудандық аналар

Зайра Жұманова қыз баланың қоғамдағы рөлі жөнінде сөз қозғанды.

«Alakol jastary» филиалының психолог маманы Жұлдыз Бауыржанқызы мектеп қыздарына «Есесіне мен», «Мақал-мәтел-

дер», «Ағаштағы орының қандай?» деген тақырыпта тренинг өткізді.

Аудандық аналар кеңесінің жобасы аясында аудандық орталық кітапхана ұжымының «Даналық мектебі» атты кітап көрмесі оқушылар назарына ұсынылды. Көрме «Атаның өсиеті», «Әженің даналығы», «Әке қамқорлығы», «Ана мейірімі» тақырыбында төрт бөлім бойынша қамтылды. Аудандық орталық кітапханасының директоры Жанна Омарова сөз алып, кітап оқудың маңыздылығына тоқталып өтті.

Тәлім-тәрбиесі мол шарада мектеп оқушылары мен ата-аналар белсене атсалысып, өз ойларын ортаға салды.

А.ӘБИТҰЛЫ.

Зерделеу жұмыстары жүргізілді

Алакөл аудандық талдау тобының мүшелерімен мемлекеттік көрсетілетін қызметтердің сапасын арттыруды бақылау және қолжетімділікті қамтамыз ету бойынша Алакөл аудандық білім бөлімі ММ-не, Абай атындағы қазақ орта мектебі КММ-не, Ы.Алтынсарин атындағы қазақ гимназиясы КММ-не және А.Байтұрсынов атындағы орта мектебі КММ-не талдау іс-шаралары жүргізілді.

Талдау барысында мүмкіндігі шектеулі адамдардың мемлекеттік көрсетілетін қызметтерді алуы кезінде оларға қажетті жағдайлар жасау талаптарына аса көңіл бөлінді. Топ мүшелерімен мемлекеттік көрсетілетін қызметтердің

сапасын арттыру бойынша түсіндіру жұмыстары жүргізіліп, нақты ұсыныстар берілді.

Нәтижесінде, орын алған кемшіліктерді орнына келтіру үшін мерзім беріліп, талдау парақшалары толтырылып, мекеменің өкілдеріне тапсырылды.

Аталған мониторингтік топ мүшелерімен мемлекеттік көрсетілетін қызметтердің сапасын арттыруды бақылау, мүмкіндігі шектеулі адамдардың мемлекеттік көрсетілетін қызметтерді алуы кезінде оларға қажетті жағдайлар жасау талаптарын бақылау бойынша талдау жұмыстары жоспарға сәйкес жалғасын табатын болады.

А.СҮЛЕЙМЕН.

дың тәрбиесінен көз жазбаған.

Осыған орай, Республикамызда бастау алған «Ақ отауға - ақ бата» жобасы аясында педагог Ахмет Байтұрсынұлы атындағы орта мектебінің, Ілияс Жансүгіров атындағы орта мектебінің, М.Мыңбайұлы атындағы орта мектептің, Қабанбай ауылындағы Омар Молдағожин атындағы орта мектептің, Мағжан Жұмабаев атындағы орта

кеңесінің төрайымы Ұлжалғас Дүйсебаева мектеп оқушыларына қыз бала тәрбиесі, жас отбасы тәрбиесі, ата-ананың рөлі мен қызметі, қоғамдағы тіл мәртебесі, ұлттық дәстүр мен отбасылық құндылықтарды нығайту, үлгі-өнеге, тәлім-тәрбие, ынтымақ, береке-бірлік жөнінде рухани ой өрбітіп, өз білгендерімен бөлісті. Сондай-ақ Үшарал қаласының аналар кеңесінің төрайымы

кеңесінің төрайымы Ұлжалғас Дүйсебаева мектеп оқушыларына қыз бала тәрбиесі, жас отбасы тәрбиесі, ата-ананың рөлі мен қызметі, қоғамдағы тіл мәртебесі, ұлттық дәстүр мен отбасылық құндылықтарды нығайту, үлгі-өнеге, тәлім-тәрбие, ынтымақ, береке-бірлік жөнінде рухани ой өрбітіп, өз білгендерімен бөлісті. Сондай-ақ Үшарал қаласының аналар кеңесінің төрайымы

кеңесінің төрайымы Ұлжалғас Дүйсебаева мектеп оқушыларына қыз бала тәрбиесі, жас отбасы тәрбиесі, ата-ананың рөлі мен қызметі, қоғамдағы тіл мәртебесі, ұлттық дәстүр мен отбасылық құндылықтарды нығайту, үлгі-өнеге, тәлім-тәрбие, ынтымақ, береке-бірлік жөнінде рухани ой өрбітіп, өз білгендерімен бөлісті. Сондай-ақ Үшарал қаласының аналар кеңесінің төрайымы

А.ӘБИТҰЛЫ.

«ҚАРЫЗСЫЗ ҚОҒАМ»
ЖОБАСЫ ЖАЛҒАСУДА

«ҚАРЫЗСЫЗ ҚОҒАМ» ЖОБАСЫ ЖАЛҒАСУДА

Халықтың қаржылық сауаттылығын арттыру мақсатында елімізде «Қарызсыз қоғам» жобасы бастау алды.

Осыған орай, 8-12 сәуір аралығында Қабанбай ауылдық округінде қаржылық сауаттылық бойынша аудан тұрғындарына «Қарызсыз қоғам» туралы тегін оқу өтті. Оқуға 52 ауыл тұрғыны қатысты.

Жобаның негізгі мақсаты – жеке тұлғалар арасында про-

Республика аумағында 6 сәуір күнінен «Таза Қазақстан» атты экологиялық акциясы бастау алды. 5 аптаға созылған акцияның екінші аптасы «Киелі мекен» апталығында Алакөл ауданы аумағында экологиялық тазалық жұмыстары жүргізілді.

Осы орайда, Үшарал қаласы, «Даңқ» аллеясында орналасқан ҰОС ардагерлеріне арналған, үш мәрте Социалистік еңбек ері, қоғам қайраткері Д. Қонаев

блемалық берешегі бар адамдардың қаржылық сауатын арттыру. Тұрғындарды оқыту шеңберінде отбасылық бюджет жүргізу, шығындарды басқару, қаржылай тәуелсіз болу, депозиттер мен қаржылық жоспар құру бойынша ақпараттар беріліп, қаржы сарапшылары жеке

«Қарызсыз қоғам» жобасының қатысушыларына толық меңгергендігі туралы арнайы сертификаттар табыс етілді.

Аудан әкімінің баспасөз қызметі.

Жобаға қатысушылар өз қаражатын тиімді басқаруды және шығынды оңтайландыруды үйреніп, өз пікірлерімен бөлісті.

5 күнге созылған «Қарызсыз қоғам» жобасының қатысушыларына толық меңгергендігі туралы арнайы сертификаттар табыс етілді.

Аудан әкімінің баспасөз қызметі.

АЛАКӨЛДІКТЕР БЕЛСЕНДІЛІК ТАНЫТУДА

ескерткіші, Желтоқсан оқиғасына қатысқандарға арналған, ауған соғысы ардагерлеріне арналған және саяси қуғын-сүргін құрбандарына арналған ескерткіштерге тазалық жұмыстары атқарылды.

Қоршаған ортаны көркейтіп, экологиялық сенбілік жұмыстарын жүргізуге ауданымыздың Ауған соғысының ардагерлері,

Мемлекеттік қызметтерді көрсету кезінде халықтың құқықтарын, бостандықтарын мен заңды мүдделерін сақтауды қамтамасыз ету белгілерінің бірі болып әкімшілік кедергілерді азайту, халыққа мемлекеттік қызметтерді көрсету тиімділігін арттыру және мемлекеттік қызметтерді сапалы көрсету болып табылады.

Қазіргі қоғамда мемлекеттік қызметтің қоғам өмірінде үлкен орын алады. Көрсетілетін мемлекеттік қызмет сапасының деңгейі еліміздің экономикалық және әлеуметтік көрсеткіші болып табылады. Осыған байланысты, көптеген шет мемлекеттер мемлекеттік қызмет көрсету сапасының жоғары болуына және осы саланың дамуына үлкен мән береді. Жыланды ауылдық округінде де бұл жұмыс бір жүйеге қо-

Мемлекеттік қызмет көрсетудің маңыздылығы

йылған.

Жалпы мемлекеттік көрсетілетін қызмет дегеніміз не?

Мемлекеттік көрсетілетін қызмет дегеніміз - көрсетілетін қызметті алушылардың өтініші бойынша жеке тәртіппен жүзеге асырылатын және олардың құқықтарын, бостандықтарын мен заңды мүдделерін іске асыруға, оларға тиісті материалдық немесе материалдық емес игіліктер беруге бағытталған жекелеген мемлекеттік функцияларды іске асыру нысандарының бірі.

Мемлекеттік қызметтер көрсетудің негізгі қағидаттары:

- көрсетілетін қызметті алушылардың тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мүліктік жағдайына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, тіліне, дінге көзқарасына, нанымына, тұрғылықты жеріне байла-

нысты немесе кез келген өзге жағдаяттар бойынша қандай да бір кемсітушіліксіз теңдей қол жеткізугі;

- мемлекеттік қызметтер көрсету кезінде төрешілдік пен сөзбұйдалық көріністеріне жол бермеу;

- мемлекеттік қызметтер көрсету саласындағы есеп берушілік және ашықтық;

- мемлекеттік көрсетілетін қызметтердің сапасы мен қолжетімділігі;

- мемлекеттік қызметтер көрсету процесін үнемі жетілдіру;

- мемлекеттік қызметтер көрсету кезіндегі үнемділік және тиімділік.

**М.Қ.АМАНГЕЛДИНОВА,
Жыланды ауылдық округі әкімдігінің бас маманы.**

Аудан әкімінің баспасөз қызметі.

Пополняются сельские кадры

В нашей республике созданы все условия для молодых специалистов на селе. Это и обеспечение жильем, и трудоустройство, и выдача подъемных материальных средств, для того чтобы помочь начинающим свой трудовой путь молодым людям. Один, из таких дипломированных специалистов образования, о котором пойдет речь в моей статье, уроженка нашего района – Саня Талгатовна Курмангалиева. В свое время она закончила Жетысуский государственный университет им. И. Жансугурова. Получив специальность учителя начальных классов, она решила начать трудовую деятельность в своем родном крае. С 2019 года работает учителем начальных классов в СШ им. Д. Конаева. Также она получила специальность учителя физической культуры в университете Шымкент.

Случайно от подруги узнала о том, что существует государственная программа. Молодая, целеустремленная, с энтузиазмом приступает она к работе в сельской школе. Создавая на своих уроках атмосферу познания, развивает каждую личность в процессе обучения и воспитания, готовя к жизни в высокотех-

нологичном конкурентном мире. Сложная, но интересная деятельность, требующая от педагога большой самоотдачи, общение с коллегами и учениками, самосовершенствование – это целый школьный мир, из которого состоит насыщенная жизнь Сании. Столькому нужно научить подрастающих, любознательных ребят, для которых – необходимый и актуальный предмет, расширяющий кругозор и мышление. Ведь дети – это наша опора и от того, что мы в них сейчас заложим, зависит их личностное становление в будущем.

Саня Талгатовна узнает о государственной программе «С дипломом в село», знакомится с условиями и решает стать ее участником. Собрав необходимые документы, она получила подъемные средства на сумму 300 тыс. тенге. Ощутимая поддержка со стороны государства еще больше уверила ее в правильности своего выбора. Желание творить на своих уроках, воспитывать в учащихся лучшие качества, помочь им стать достойными гражданами своей страны – это насущные задачи молодого педагога.

– Как специалист, с полной уверенностью могу сказать, что участие в дан-

ной государственной программе является хорошим подспорьем для молодых учителей. Ведь благодаря этой программе можно получить от государства необходимые подъемные в виде материальных средств, которые помогут встать на ноги на первых порах, а также приобрести жилье. По условиям программы специалист должен отработать на селе три года, а как известно, это время проходит очень быстро. Таким образом, эта программа обладает только плюсами, и участие в ней

не является обременительным.

Асем и ее супруг Арман воспитывают двоих детей, сына и дочь. Супруг занимается своим делом, развивает индивидуальное предпринимательство. На сегодняшний день Саня Талгатовна вносит свой вклад в сферу образования и развития нашего района. Патриотизм, любовь к своей стране, любимому делу – это основополагающие принципы жизни педагога.

Ведь своим приходом в село, она не только привнесла в школьную систему образования новые мысли и веяния, но и применяет на своих уроках новые формы и методы, используя инновационный подход.

Эта семья чувствует большую ответственность перед государством за возможность получить образование, трудоустройство, за то, что у них появилась возможность приобрести жилье, для этого им остается только выбрать дом на селе и государство поможет в получении кредита в размере 1500 МРП (в 2017 году 3 403 500 тенге) с ежегодной ставкой вознаграждения 0,01% для приобретения или строительства жилья со сроком до 15 лет. Их личностный рост еще раз подтверждает непосредственную заботу государства о молодых специалистах на селе, и таким образом способствует расцвету и совершенствованию сельской жизни.

Ш. Нукебаева.

С момента образования области Жетісу зарегистрировано 124 фактов интернет - мошенничеств, что составляет 7,2% от общего количества случаев, зарегистрированных на территории Республики Казахстан (5070).

124 фактов интернет мошенничеств были совершены по следующим регионам: г.Талдыкорган - 84, Текели – 6, Аксу – 2, Алакольский - 9, Ескельдинский – 8, Кербулакский – 6, Коксуский – 1, Каратальский – 4, Панфиловский – 1, Сарканский - 3.

стороне банковской карты.

Зачастую мошенники используют звонки на мессенджер WhatsApp, поскольку звонки в WhatsApp трудно отследить, так как данные лица могут находиться как внутри страны, так и за ее пределами.

Интернет мошенничества совершаются также с использованием таких интернет сайтов как: «Колеса», «Крыша», «OLX».

А также через социальные сети: «Инстаграмм», «Телеграмм», «Фейсбук», «В контакте» при публикации объявлений

ты пластиковых карт, не передавать квитанции о переводах, и тем более коды и кодовые слова даже лицам, представляющимися сотрудниками банка, полиции и т.д.

3. Не доверять персональные данные неизвестным и непроверенным сайтам и другим источникам. Без проверки не производить предоплату. Пробовать договориться об оплате после получения товара. Такие услуги предоставляются к примеру Казпочтой.

4. Не осуществлять переводы

по сомнительным сделкам, остерегаться финансовых схем без прозрачного источника дохода.

5. Для установки приложений пользоваться только официальными источниками App Store, Play Market и т.д.

6. Не переходить по ссылкам, которые направляют якобы для оплаты либо данные могут содержаться с СПАМ рассылок от неизвестных контактов или в всплывающих окнах. Часто мошенники предлагают для оплаты перейти по ссылке, которая на самом деле является фишинговой.

7. Регулярно менять пароли доступа к услугам банкинга, использовать 3D защиту и другие меры безопасности, предлагаемые банками

8. Чаще проверять движение средств на своих счетах.

А. Торбеков,
начальник
Департамента Комитета
по правовой статистике и
специальным учетам
Генеральной Прокуратуры
Республики Казахстан
по области Жетісу,
старший советник
юстиции.

Лучшие платформы для изучения английского языка

Английский язык самый распространенный и международный язык в мире. В нашей стране знание английского языка дает возможность получить хорошее образование и построить успешную карьеру.

В детстве я мечтала стать учителем, потому что сильно люблю детей. После окончания университета, мне удалось осуществить свою мечту.

На сегодняшний день я работаю в школе имени Ахмета Байтурсынова нашего города Ушарал. Стаж трудовой деятельности составляет более 11 лет. Благодаря своим знаниям и педагогическому мастерству я являюсь педагогом-экспертом. На своих уроках в целях повышения качества знаний использую разные платформы. Наглядность для развития фонематического слуха, расширения словарного запаса и развития коммуникативной компетенций. Слова и грамматики запоминаются через различные игры. В ходе изучения языка, ученик не боится совершать и допускать ошибки, чтобы не было языкового барьера.

Wordwall, Educaplay, Nearpod, Vaamboozie, Umaigra, Mozaik 3D - платформы, которые и вы можете использовать во время урока. Согласно этим платформам можно и разнообразить обычный урок. Аудирование по анимации, 3D формат (формат рисунков) групповые занятия, дискуссия, использование иллюстраций. Способность создать увлекательный урок и разнообра-

зить его с помощью платформ, заданий или техники, что позволит поднять ваш уровень преподавания. Чтобы вызвать и поддерживать огонек интереса в глазах учеников, при этом очень важно следить за усвоением изучаемого материала.

Кто - то воспринимает новое визуально, а кто-то аудиально. Именно поэтому так важно использовать все ресурсы, которые сейчас мы имеем. Все перечисленные платформы можно использовать, главное в этих платформах - правильная регистрация. Дальше уже можно придумать свой урок или использовать только содержимое. С повышением мотивации улучшаются навыки, и любого учащегося можно без особых затруднений научить говорить на иностранном языке.

А.РАМАЗАНОВА,
учитель английского
языка средней школы
им. А. Байтурсынова.

Осторожно: интернет мошенники!

В основном данный вид преступления совершается с использованием сотовых телефонов.

Мошенники используют различные способы получения необходимых персональных данных граждан для доступа к банковским сведениям: представляются высокопоставленными сотрудниками полиции, направляя на мессенджер WhatsApp заранее подделанные, подтверждающие документы: служебные удостоверения, постановление о возбуждении досудебного расследования, заверенные гербовой печатью, представляются сотрудниками финансовых отделов различных банков.

К примеру, Управлением полиции г.Талдыкорган расследуется досудебное расследование по заявлению гр. А. по факту незаконного оформления на нее онлайн денежного кредита и завладению средств.

Далее, они вводят вас в заблуждение о том, что на вас оформлен кредит и просят сообщить сведения по банковской карте: номер карточки, CV код, расположенный на обратной

о продаже имущества. При этом мошенники наиболее часто используют очень низкую стоимость дорогих вещей, привлекая таким образом покупателей.

В настоящее время в связи с активизацией данного вида преступлений органами полиции принимаются меры направленные на предотвращение совершения данного вида преступлений. МВД начал рассылку SMS-уведомлений предупредительного характера о мошеннических действиях преступников.

Органы полиции Республики Казахстан призывают граждан быть бдительными и придерживаться основных мер предосторожности.

Основные рекомендации МВД:

1. Ни в коем случае не следовать так называемым «телефонным инструкциям работников банков или правоохранительных органов об оформлении кредитов, продаже имущества и переводе своих денег на безопасные счета, либо оформлении займов. Правоохранительные органы не проводят специальных операций по телефону.
2. Никому не сообщать свои персональные данные, реквизи-

Су басқан аймаққа көмек

Ел аумағында қарғын судың салдарынан жапа шеккен халықтың қайғысы барлығымызға ортақ. Бұл ретте барымен бөлісіп, көмек қолын созуға ұмтылған азаматтарға айтылар алғысымыз да шексіз.

Жуырда Алақол аудандық орталық мешітінің ұйымдастыруымен су басқан аймаққа қайырымдылық ісі жүзеге асты. Ауданның бас имамы Ә.Молдахметовтың айтуы бойынша өңірімізде сауапты қадамға қол ұшын созғандар мол болған. Соның арқасында ақшалай 2 млн. қаражат, 2 тоннадай азық-түлік, резенке қайық пен 500 дана қажетті құрал-жабдықтар, 700-ге жуық киім-кешек әзірленді. Бір айта кетерлігі, бұл заттардың барлығы жаңа, киілмеген, қолданылмаған дүниелер.

«Су тасқынынан зардап шеккендерге шұғыл көмек қайырым-

дылық керуені» акциясы аясында барлық заттар жүк көлігімен Талдықорған қаласындағы орталық «Иман» мешітіне жеткізілді. Облыс аумағынан жиналған қайырымдылық көмектер артынша су басқан аймаққа жеткізілетін бола-

ды.

Осында игі шарадан сырт қалмай, қолдан келгенше септесуге ұмтылған алақолдіктерге шынайы ризашылығымызды білдіреміз.

А.ЕСЕНБЕКОВ.

Салт-дәстүр сабақтастығы ұлтымыздың болмысын айшықтап, өнегелі өткенінің өрнекті тұстарын өскелең ұрпаққа паш ететіні сөзсіз. Алайда жаңа заманның жаңаша сұраныстарының салдарынан әдет-ғұрып, наным-сенім, ырым-тыйымдар ұмыт болып бара жатқандығы

«Дәстүрге жол» әжелер тобының қостауымен, ауылымыздың мақтан тұтар азаматы, ұлттық дәстүрді ерекше құрметтейтін, дәріптеп жүретін, Қатықбаев Қайраттың шаңырағына айтшылап барып қайттық.

Қ.Қатықбаев пен жары Розаға әжелер қауымы құрметпен

бүгінде Осы «Ақ сұңқар» демалыс орнын салғанын, басқа жаққа жалтақтамай, қуаныштары өз ауылдарында жасауға, ауылының көріктенуіне ерекше көңіл бөлетінін айтты. Сонымен қоса, жақын арада ауылдың кіре берісіне ауылға келетін қонақтарды күтіп алатын арнайы орын ойластырып жүргенін жеткізді. Алла қаласа жақында ел игілігіне берілетінін айта кетті. «Дәстүрге жол» әжелер тобы осындай ұл тәрбиелеген Қайраттың анасы «Нұр-Қасыл» - ананың аллеясына тағзым етті. Және де арнайы

Дәстүр – ұлт болмысы

рас.

Осы ретте Рамазан айының отыз күн оразасының сауабына шомылып, Ораза айтқа қадам басқан тұста Бескөл ауылдық округі аналар кеңесінің ұйымдастыруымен айтшылау үрдісін жаңғырту мақсатында арнайы шара түнлігін түрді.

Айтшылау – негізі той тойлау, мерекелеу деген ұғымды білдіреді. Әдет-ғұрпымыз жазылмаған заңымызда Оразадан кейін жалғасын табатын айтшылау ұлттық салт дәстүріміздің ұмыт боп бара жатқан бөлігі. Осы дәстүрді жалғастырып, жастарға үлгі болсын деген мақсатпен өзіміздің бастамамыз

жайған ризалығын білдіріп, ақ батасын берді. Дастархан басында Қайрат халықтың мүддесі үшін мешіт, хатымхана, тойхана,

Алғыс хатпен марапаттап, ізгі тілектерін жеткізді.

Рыскелді КУЛЬБЕКОВА,
Бескөл ауылдық округі аналар кеңесінің төрайымы.

Әдептілік – мемлекеттік қызметтің басты ұстанымдарының бірі. Мемлекеттік қызмет жүйесінің қалыптасуында мемлекеттік қызметшілердің кәсібилігімен қатар, әдептілігі өте маңызды.

Бүгінде мемлекеттік қызметшілердің моральдық және әдептілік бейнесіне жоғары талаптар қойылады. Олардың жұмысы, іс-әрекеті мен қызметтік әдебі үнемі бақылауда, халықтың назарында. Сол себепті,

бермеу керек. Мемлекеттік қызметтің өзіндік ерекшелігі – мемлекеттік қызметшілердің әдептілігімен қатар, сыртқы келбетіне ерекше талап қойылады. Сондықтан да мемлекеттік қызметшілердің моральдық бет-бейнесі мен әдебіне сырт келбеті де сай болуы қажет.

Мемлекеттік қызметшінің әдебі өте маңызды ұғым. Өйткені мемлекеттік қызметшінің тәртібі мен өзін өзі ұстауына, кәсіби біліктілігіне, халықпен қарым қа-

ның оңды болуын қамтамасыз ету, сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және қызметтік әдеп нормаларын бұзушылықтардың, оның ішінде мемлекеттік қызметке кір келтіретін тәртіптік теріс қылықтарды болдырмаудың алдын-алу жұмыстан тыс кезде заң бұзушылықтарға жол бермеу болып саналады.

Мемлекеттік қызметшінің әдеп кодексіне сәйкес басшы және қолдастындағы қызметкер барлық тұлғалардың құқықта-

Мемлекеттік қызметшілердің әдебі

мемлекеттік органдарға қоғам тарапынан сенімді нығайтуға, мемлекеттік қызметте өзара қарым-қатынастың жоғары мәдениетін қалыптастыруға және мемлекеттік қызметшілердің әдепсіз мінез-құлық жағдайларының алдын алуға бағытталған Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметшілерінің Әдеп кодексі қабылданды.

Еліне қызмет етуші маман өзінің барлық күш-жігерін, білімі мен тәжірибесін кәсіби қызметіне жұмсауға міндетті, Әдеп кодексінің талаптарын сақтап, тәртіптік теріс қылықтарға жол

тынасына қарай халықтың тұтас мемлекетке деген көзқарасы қалыптасады. Сондықтан елімізде мемлекеттік қызметшінің әдеп нормалары қалыптасқан. Мемлекеттік қызметшінің әдебі мен мінез-құлық мәселелеріне үлкен мән берілуі тегіннен тегін емес. Қоғамның айнасы саналатын мемлекеттік қызметшілер өз әрекетімен басқаларға да үлгі бола білуі керек.

Мемлекеттік қызметшілердің Әдеп кодексінің басты міндеттерінің бірі — қызметкердің мінез-құлқының және өзге адамдармен қарым-қатынасы-

ры, бостандықтары мен заңдық мүдделерінің сақталуын және қорғалуын қамтамасыз етуі тиіс. Азаматтармен және әріптестермен қарым қатынас жасау кезінде сыпайылық және әдептілік танытып, мемлекеттік қызметте өз ара қарым-қатынастың жоғары болуына атсалысуы керек. Жалпы мемлекетке деген құрмет мемлекеттік қызметші арқылы қалыптасатынын әркез ұмытпағанымыз жөн.

Ж.С.БАЙГЕРЕЕВА,
Сапақ ауылдық округі әкімі аппаратының іс қағаздар жүргізу жөніндегі бас маманы.

Өр елдің бұрынғысы мен бүгінгі, болашағы да оның тілімен тікелей сабақтасып жатыр. Сондықтан «тіл – тарихтың күрөтәмыры» деп айтуға толықтай негіз бар. Себебі сары құрлықты билеп-төстеген сонау сақ дәуірінен бастау алып, ғұндар ғұрпынан қанат қағып, Керей мен Жәнібек жеке-дара байрақ көтерген мезеттен жалғасып келе жатқан қазақ тілі біздің бар болысымызды, мәдениетімізді, өмір салтымызды айшықтап отыр.

«Тілім менің тірлігімнің айғағы, тілім барда айтылар сөз ойдағы» дегендей, ана тіліміздің

Тіл – тарихтың күрөтәмыры

даңқ-дақпыртын көтеріп, қолдану аясын кеңейту, әсіресе, өскелең ұрпақтың бойына тілдік құндылықтарды сіңіру ісі мемлекеттік саясаттың басты бағыттарының бірі болып отыр. Тілі жоғалған халықтың өзі де жоғалатынын ескерсек, болашақ иегерлерін қазакы ментолитетте, қазақша тәрбиелеудің маңыздылығы зор. Ол үшін ел аумағында тілді дамыту мен қолданудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы да бекітіліп, жүйелі жұмыс атқарылуда. Әсіресе, бұл үрдіс мектеп қабырғаларында тыңғылықты назарда.

Д.Қонаев атындағы орта мектебінде де мемлекеттік тілді насихаттау ісінде қолға алынған жобалар мен атқарылған жұмыстар мол. 2023-2024 оқу жылына арнайы жұмыс жоспары бекітіліп, мектептегі іс-құжаттардың қазақ тілінде жүргізілуі, «Тіл туралы» заңының жүзеге асуы, Тілдерді дамыту мен қолданудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасының «Мемлекеттік тілді меңгерту» атты бірінші бағытын жанданды-

ру, шәкірттер арасында кездесу, байқау, көрме, интеллектуалды ойындар, челлендж, дөңгелек үстелдер, мүшәйра, шығарма, эссе сайыстарын, тіл онкүндігін ұйымдастыру, газет-журналдарға танымдық-мазмұнды мақалалар жариялау секілді шаралар жыл бойы өз ретімен орындалып келеді.

Тілге деген құрметті ұлғайтуды көздейтін онкүндіктің жөні бір бөлек. Қазақстан халқының тілдері күніне орай ұйымдастырылған ауқымды бастама өз кезегінде мемлекеттік тіл-

ді жаңа мінберге көтеруге, оқушылардың тілге деген қызығушылығын ұлғайтуға септігін тигізді. Төбе би атанған Төле бидің туғанына 360 жыл толуына орай жалауын желбіреткен онкүндік шеңберінде көптеген бастамалар балалардың ана тілімізге деген сүйіспеншілігін өрістетуге ықпал етті.

Аталған жұмыстар тұрақты түрде жалғасын таба бермек. Себебі тіл мәселесін күн тәртібінен түсірмеген жөн. Ақиық ақын Мұқағали да үш бақытының бірі деп білген «Тіл» тақырыбы ұлттың ертеңімен тікелей сабақтас. Ананың ақ сүтімен сіңіп, өкениң бекзат тағылымымен даритын бұл құдіретке деген құрметтің де жоғары болуы заңдылық. «Сүтпен сіңген дүние сүйекпен кетеді» дегенді негізге алсақ, ақуыздан нәр алған әр қазақ баласы сол тілде ойлап, сол тілде ғұмыр кешуге міндетті. Тіл тағдыры – ел тағдыры.

Ж.БЕЙСЕНОВА,
Д.Қонаев атындағы орта мектебінің қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі.

Қызмет барысындағы жаңалықтар

Бас прокуратураның Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитеті qatqog.gov.kz ақпараттық порталында әрекетке қабілетсіз және әрекетке қабілеттілігі шектеулі деп танылған тұлғаларға қатысты тексеру функционалын іске асырды.

Көрсетілген функционал азаматтардың ыңғайлығы мен уақытты үнемдеу үшін жасалған, яғни өтініштерді уәкілетті органға жолдап, оған жауабын 15-20 күн күтудің қажеті жоқ.

Сервис интернет-ресурстарды пайдаланушыларға үйден шықпай-ақ сот әрекетке қабілетсіз және әрекетке қабілеттілігі шектеулі деп таныған тұлғалар туралы мәліметтердің арнайы есепте болуы немесе болмауы туралы ақпаратты қысқа мерзімде алуға мүмкіндік береді.

Ақпаратты алу үшін qatqog.gov.kz

порталына өту керек, одан әрі Сот әрекетке қабілетсіз немесе әрекетке қабілеттілігі шектеулі деп таныған тұлғалардың тізілімі бөлімінде ЖСН мен жеке басты куәландыратын құжаттың деректерін енгізу қажет.

Одан кейін жүйеде анықтама қалыптастырылады, оны талап ету орны бойынша ұсыну үшін қағаз түрінде басып шығаруға болады. Аталған анықтама электрондық цифрлық қолтаңба арқылы куәландырылған және ресми құжат болып табылады.

Т.ОМАРХАНОВ,
ҚР БП ҚСЖАЕАЖК-нің Жетісу облысы бойынша Департаментінің қылмыстық саладағы құқықтық ақпаратты қалыптастыру аға прокуроры.

Поступили первые целевые требования и целевые накопления по программе «Нацфонд - детям»

банка в программе и о начисленных целевых требованиях родители (или другие законные представители) несовершеннолетнего могут проверить (по ИИН ребенка) на специально создан-

новится участником программы «Нацфонд – детям» и ему гарантированно будут начисляться целевые требования и инвестиционный доход за все годы участия в программе.

ле egov.kz (на данном ресурсе будет представлена подробная выписка по целевым требованиям прикрепленного к родителю ребенка).

Если у ребенка:

По программе «Национальный фонд-детям» в ЕНПФ начислены первые целевые требования (детям в возрасте до 18 лет) и поступили первые целевые накопления на целевые накопительные счета (детям, которым в 2024 году исполняется 18 лет).

С 1 января 2024 года участниками программы стали все дети – граждане Казахстана, не достигшие совершеннолетия по состоянию на конец 2023 года.

Общее количество участников программы - 6 919 131 ребенок (дети - рожденные с 01.01.2006 г. по 31.12.2023 г., включительно). Из них 304 815 участникам в 2024 году исполняется 18 лет (дети - рожденные с 01.01.2006 г. по 31.12.2006 г., включительно).

Всем им за прошедший год из Национального фонда Казахстана начислена одинаковая сумма в размере 100 долларов и 52 центов США.

Важно понимать, что это лишь первые начисления, ежегодно сумма будет увеличиваться за счет роста активов Нацфонда и получения инвестиционного дохода. Кроме того, начисленные средства продолжают инвестироваться в составе валютных активов Нацфонда и приносить детям - участникам программы дополнительный инвестиционный доход до достижения ими 18 лет.

Детям, которым в течение 2024 года исполнится 18 лет, указанная сумма уже поступила на их целевые накопительные счета, открытые в ЕНПФ автоматически. Эти участники программы получают право использовать свои целевые накопления на жилье или образование сразу по достижении совершеннолетия.

Напоминаем, что целевые требования – это обязательства Правительства Республики Казахстан перед детьми до

18 лет - гражданами страны, формируемые в Национальном фонде ежегодно за счет 50% от инвестиционного дохода, рассчитываемого по ставке доходности, усредненной за последние 18 лет (предшествующих отчетному году). Средства, учитываемые как целевые требования, продолжают инвестироваться до 18-летия ребенка и ежегодно на них будет начисляться дополнительный инвестиционный доход.

Согласно закону, право на использование целевых требований наступает только после достижения ребенком 18 лет. В год достижения ребенком 18-летия сумма накопленных целевых требований переводятся на целевой накопительный счет ребенка, открытый в ЕНПФ, для использования на жилье или образование.

Деньги, накопленные в ЕНПФ на целевых накопительных счетах детей, являющихся гражданами Казахстана и достигающих в текущем году 18 лет, называются целевыми накоплениями. Для того, чтобы использовать эти средства совершеннолетний участник программы может обратиться к уполномоченным операторам, открыв там банковский счет, на который из ЕНПФ будут перечислены в долларах США его целевые накопления. Список уполномоченных операторов, заключивших соглашение с ЕНПФ и работающих по программе «Нацфонд – детям», размещен на сайте enpf.kz.

ЕНПФ осуществляет учет всех целевых требований и целевых накоплений по программе «Нацфонд – детям» (включая накапливаемый инвестиционный доход) в долларах США, а также предоставляет информацию по участникам программы.

Информацию об участии ре-

ном сайте kids.enpf.kz. Здесь также можно ознакомиться с условиями программы, получить инструкции, ответы на интересующие вопросы. Также данные о начислениях по своему ребенку родители могут проверить в своем личном кабинете на портале egov.kz.

Целевые накопления совершеннолетний гражданин может проверить уже самостоятельно в своем личном кабинете на сайте enpf.kz, в мобильном приложении ЕНПФ или на портале egov.kz.

Статистические отчеты по начислениям в разрезе возрастов, пола, регионов республики будут регулярно размещаться на сайте enpf.kz.

Количество участников целевых требований/целевых накоплений в разрезе полов и годов рождения:

год рождения	пол		
	муж	жен	всего
2006	156 003	148 812	304 815
2007	169 535	161 122	330 657
2008	187 098	177 706	364 804
2009	185 549	174 688	360 237
2010	189 443	179 762	369 205
2011	191 954	181 958	373 912
2012	194 720	186 028	380 748
2013	199 283	187 910	387 193
2014	204 706	194 048	398 754
2015	204 745	193 648	398 393
2016	206 255	193 580	399 835
2017	200 683	188 487	389 170
2018	204 014	192 501	396 515
2019	206 223	193 756	399 979
2020	219 068	205 488	424 556
2021	228 076	215 192	443 268
2022	210 091	198 141	408 232
2023	200 654	188 204	388 858
всего	3 558 100	3 361 031	6 919 131

Важно знать, что полный список детей – участников программы ЕНПФ формирует ежегодно на основании официальных сведений из Государственной базы данных «Физические лица». Если ребенок включен в эту базу данных, он автоматически ста-

Если ребенок по каким-то причинам отсутствует в Государственной базе данных «Физические лица» и по этой причине не был включен в список участников программы (но имеет право быть ее участником), то целевые требования начисляются за пропущенный период (пропущенные периоды) в полном объеме (включая инвестиционный доход) в следующий календарный год.

В этом случае рекомендуем родителям (законным представителям) детей проверить:

- наличие у ребенка документа, удостоверяющего личность (свидетельство о рождении, с 16 лет - удостоверение личности гражданина Республики Казахстан);

- корректность и наличие в документе, удостоверяющем личность, реквизитов: Ф.И.О., дату рождения, ИИН, гражданство;
- наличие, прикрепление и корректность сведений о детях в своем личном кабинете на порта-

• отсутствуют документ, удостоверяющий личность, ИИН, то следует обратиться в Государственную корпорацию «Правительство для граждан» по месту жительства (ЦОН);

• отсутствует, не установлено или некорректно указано гражданство, то следует обратиться в миграционную службу по месту проживания.

После внесения необходимых корректировок в Государственную базу данных «Физические лица» целевые требования и инвестиционный доход ребенку полностью будут начислены в следующем году с учетом пропущенного периода.

ЕНПФ создан 22 августа 2013 года на базе АО «НПФ «ГНПФ». Учредителем и акционером ЕНПФ является Правительство Республики Казахстан в лице ГУ «Комитет государственного имущества и приватизации» Министерства финансов Республики Казахстан. Доверительное управление пенсионными активами ЕНПФ осуществляет Национальный Банк Республики Казахстан. С 1 января 2016 года функции по выработке предложений по повышению эффективности управления пенсионными активами переданы Совету по управлению Национальным фондом. В соответствии с пенсионным законодательством ЕНПФ осуществляет привлечение обязательных пенсионных взносов, обязательных профессиональных пенсионных взносов, добровольных пенсионных взносов, пенсионные выплаты, индивидуальный учет пенсионных накоплений и выплат, предоставляет вкладчику (получателю) информацию о состоянии его пенсионных накоплений (подробнее на www.enpf.kz)

Пресс - центр АО «ЕНПФ».

Алақол аудандық аумақтық сайлау комиссиясы ҚАУЛЫ

10.04.2024ж №13 Үшарал қаласы

Алақол ауданы Тоқжайлау ауылдық округі әкімінің сайлауын тағайындау туралы

«Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық Заңының 113-1-бабына сәйкес Алақол аудандық сайлау комиссиясы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. 2024 жылғы 19 мамырға Алақол ауданы Тоқжайлау ауылдық округі әкімінің сайлауы тағайындалсын.

2. 2024 жылғы 19 мамырға тағайындалған Тоқжайлау ауылдық округі әкімінің сайлауын әзірлеу мен өткізу жөніндегі негізгі іс-шаралардың Күнтізбелік жоспары осы қаулының қосымшасына сәйкес бекітілсін.

3. Осы қаулы Алақол аудандық сайлау комиссиясының интернет-бетінде және аудандық «Алақол» газетінде жариялансын.

Аудандық сайлау комиссиясының төрағасы

Д.Канагатов.

Аудандық сайлау комиссиясының хатшысы

Д.Асамбаева.

Алақол аудандық аумақтық сайлау комиссиясы ҚАУЛЫ

10.04.2024ж №14 Үшарал қаласы

Алақол ауданы Тоқжайлау ауылдық округі әкімінің сайлауын өткізу үшін сайлау округін құру туралы

«Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық Заңының 14-бабының 6) тармақшасына, 21-бабының 4-тармағына, 22-бабына сәйкес Алақол аудандық аумақтық сайлау комиссиясы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Алақол ауданы Тоқжайлау ауылдық округі әкімінің сайлауын өткізу үшін Жанана ауылдық округінің шекарасында Тоқжайлау сайлау округі құрылсын.

2. Тоқжайлау ауылдық округінің тізімі олардың шекаралары мен аумақтық сайлау комиссиясының орналасқан жері Алақол аудандық сайлау комиссиясының интернет-бетінде және «Алақол» аудандық газетінде жариялансын.

Аудандық сайлау комиссиясының төрағасы

Д.Канагатов.

Аудандық сайлау комиссиясының хатшысы

Д.Асамбаева.

Алақол ауданының учаскелік сайлау комиссиялары

№ 86 Тоқжайлау учаскелік сайлау комиссиясы

Орталығы: Тоқжайлау ауылы, Бөгенбай батыр көшесі, № 140 «А», «Алақол ауданы әкімінің Зейнеп Қойшыбаева атындағы аудандық мәдениет үйі» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорнының жанындағы Тоқжайлау ауылдық мәдениет үйі, тел.8(72830) 27124.

Комиссия төрағасы - Мұхаметқалиев Жанат Шаймаранұлы.

Комиссия төрағасының орынбасары - Нүсипова Галия Әшірбекқызы.

Комиссия хатшысы - Суюндықова Населқан Бижакупқызы.

Комиссия мүшелері: Кияшева Алия Черизақызы, Менлиханова Гүлім Ерланқызы, Арынова Алуа Арынқызы, Байтубекова Алмагүл Михайловна.

Алақол аудандық аумақтық сайлау комиссиясы

Орталығы: Үшарал қаласы, Дулепов көшесі, 31А, «Алақол ауданының ішкі саясат, мәдениет, тілдерді дамыту және спорт бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Алақол ауданының бұқаралық- спорттық іс-шараларды өткізу орталығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі, тел. 87283322252.

Комиссия төрағасы – Қанағатов Дәурен Орынбайұлы.

Комиссия төраға орынбасары – Садырбекова Жанар Рашитқызы.

Комиссия хатшысы – Асамбаева Динара Даулетқызы.

Комиссия мүшелері– Абдығалиев Нұртай Шайласұлы, Арнай Асхат Маратұлы, Бекболатов Сатай Нұрмұхашұлы, Нәсерқанов Ердос Темірқанұлы.

Тоқжайлау сайлау учаскесінің орталығы мен шекарасы

№ 86 сайлау учаскесі

Орталығы: Тоқжайлау ауылы, Бөгенбай батыр көшесі № 140 «А», «Алақол ауданы әкімінің Зейнеп Қойшыбаева атындағы аудандық мәдениет үйі» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорнының жанындағы Тоқжайлау ауылдық мәдениет үйі.

Шекаралары: Тоқжайлау ауылының аумағы.

Центр и граница Токжайлауского избирательного участка

Избирательный участок № 86.

Центр: село Токжайлау, улица Богенбай батыра № 140 «А», Токжайлауский сельский дом культуры при государственном коммунальном казенном предприятии «Районный дом культуры имени Зейнеп Койшыбаевой».

Границы: территория села Токжайлау.

Еңбек кодексі – маңызды құжат

Еңбек кодексі – Қазақстандағы қызметкерлер мен жұмыс берушілер арасындағы еңбек қатынастарын реттейтін негізгі заңнамалық акт болып табылады. Онда еңбек шарты тараптарының құқықтары мен міндеттерін, еңбек жағдайларын белгілеу және өзгерту тәртібін, кепілдіктер мен өтемақыларды, көтермелеу мен айыппұлдарды, сондай-ақ еңбек құқығының басқа да мәселелерін анықтайтын нормалар қамтылған.

Еңбек кодексі еңбек қатынастарын реттеу, жанжалдарды болдырмау, қызметкерлер мен жұмыс берушілердің құқықтары мен мүдделерін қорғау үшін қажет. Бұл еңбек процесінің барлық қатысушылары, соның ішінде жұмысшылар, жұмыс берушілер, кәсіподақтар, мемлекеттік органдар және басқа да мүдделі тараптар үшін маңызды.

Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің мақсаттары мен міндеттері жалпы алғанда мынадай негізгі элементтерді қамтиды: Жұмысшылардың құқықтарын қорғауды қамтамасыз ететін әділ еңбек жағдайларын орнату және қолдау. Қызметкерлер мен жұмыс берушілер арасындағы қарым-қатынасты реттеу, сондай-ақ әлеуметтік серіктестер арасындағы диалог үшін негізді қамтамасыз ету. Еңбек саласындағы адам мен азаматтың негізгі құқықтары мен бостандықтарын құрметтеу, еңбек қатынастарында теңдікті және кемсітушілікке жол бермеуді қамтамасыз ету. Экономикалық өсу мен әлеуметтік дамуға ықпал ететін өнімді және үйлесімді еңбек қатынастарына жәрдемдесу.

Карантинге жатқызылған өнімдерді әкелу және әкету тәртібі

Өсімдіктер карантині мемлекет аумағын немесе оның жеке бір бөлігін карантинді аурулар мен зиянкестердің және арамшөптердің таралуын сақтау үшін ұйымдастырылады. Осыған байланысты ол сыртқы және ішкі карантин болып екіге бөлінеді. Сыртқы карантиннің негізгі мақсаты – еліміздің аумағын карантиндік маңызы бар нысандардан қорғау. Осы мақсатқа орай шетелдермен шекарадағы арнайы бекеттерде елімізге әкелініп жатқан өсімдік өнімдерінің барлығы карантиндік тексеруден өтеді. Аталмыш өнімдерді облыс аралық тасымалдауға карантиндік, ал республикадан тыс жерлерге шығаруға фитосанитариялық сертификат қажет.

Аудан аумағында карантинге жатқызылған өнімді өсімдіктер карантині саласындағы мемлекеттік бақылауды ҚР АШМ АӨК МИК Алақол аудандық аумақтық инспекциясының өсімдіктер карантині жөніндегі мемлекеттік инспекторы жүзеге асырады.

Карантинге жатқызылған өнімдердің аудан аумағына әкелінген кездегі карантиндік фитосанитариялық бақылау тәртібі:

1) Карантинге жатқызылған өнімнің иеленуші ҚР АШМ АӨК МИК Алақол аудандық аумақтық инспекциясына, карантинге жатқызылған өнімнің келгені туралы кез келген қолжетімді әдіспен хабардар етеді және келген күннен кейінгі бір жұмыс күннен кешіктірмей жеткізу межелі орынында карантиндік фитосанитариялық бақылау және қадағалауды жүзеге асыру үшін карантинге жатқызылған өнімді көрсетеді.

2) Өсімдіктер карантині жөніндегі мемлекеттік инспектор карантинге жатқызылған өнім иеленушілерге Қазақстан Республикасының өсімдіктер карантині саласындағы заңнамасын түсіндіреді, әкелінетін карантинге жатқызылған өнімнің Бірыңғай карантиндік фитосанитариялық талаптарға сәкестігін текереді, фитосанитариялық тәуекелі жоғары карантинге жатқызылған өнімге карантиндік, фитосанитариялық сертификаттың болуын белгілейді, көлікке карантинге жатқызылған өнімге сыртқы тексеру жүргізеді.

3) Карантинге жатқызылған өнім карантиндік тексеруден өткеннен және өсімдіктер карантині жөніндегі қажетті іс-шаралар жүргізілгеннен кейін өсімдіктер карантині жөніндегі мемлекеттік инспектор ілеспе тауарлық – көлік құжаттарына карантиндік фитосанитариялық бақылаудан және қадағалаудан өткен туралы тиісті мөртабан қояды және карантиндік фитосанитариялық бақылау және қадағалау актісін иеленушіге береді.

Әкету тәртібі:

Карантинге жатқызылған өнімді Қазақстан Респуб-

Еңбек заңнамасының жалпы принциптері мен нормаларын анықтау. Қызметкерлер мен жұмыс берушілердің құқықтары мен мүдделерін қорғау. Еңбек және әлеуметтік әріптестік саласындағы халықаралық стандарттарға сәйкестікті қамтамасыз ету. Еңбек шартын, жұмыс уақытын, демалыс пен демалысты, еңбекақыны, қауіпсіздік техникасын және еңбекті қорғауды қоса алғанда, еңбекті басқару және ұйымдастыру мәселелерін реттеу. Еңбек даулары мен жанжалдарды шешудің негізін қамтамасыз ету.

Қазақстан Республикасының Еңбек кодексін білу әрбір қызметкерге еңбек қатынастары процесінде өз құқықтары мен мүдделерін қорғау үшін пайдалы. Жұмыс берушілер үшін Кодексті білу еңбек заңнамасын бұзуды және ықтимал санкцияларды болдырмау үшін де маңызды. Қазақстанның Еңбек кодексі еңбек қатынастарын реттеуде, жұмысшылар мен жұмыс берушілердің құқықтарын қорғауда басты рөл атқарады. Ол еңбек процесін ұйымдастырудың, еңбек қатынастарының барлық қатысушыларының мүдделерінің тепе-теңдігін қамтамасыз етудің нормативтік базасы қызметін атқарады. Оның нормаларын білу және сақтау – адал және өнімді еңбекті орнатудың таптырмас шарты.

Д.ЖУАНДЫҚОВ,
аудандық кәсіпкерлік бөлімінің басшысы.

ликасынан тыс жерлерге әкетуге фитосанитариялық сертификат алу үшін немесе облыс аралық тасымалдау үшін жеке немесе заңды тұлға «электрондық үкіметтің» www.egov.kz веб – порталы арқылы на Алақол аудандық аумақтық инспекциясының кеңсесі арқылы не «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы арқылы тиісті аумақтық бөлімшіге жүгінеді және мыналарды ұсынады.

1) карантинге жатқызылған өнімді Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге әкетуге фитосанитариялық сертификат алуға немесе Қазақстан Республикасының аумағында тасуға карантиндік сертификат алу үшін өтініш;

2) көрсетілетін қызметті алушы өкілінің жеке басын куәландыратын құжат және (немесе) өкілеттігін куәландыратын құжат, аумақтық бөлімшенің көрсетілетін қызметті берушінің кеңсесіне және Мемлекеттік корпорацияға жүгінген кезде жеке басын сәйкестендіру үшін талап етіледі.

Өсімдіктер карантині жөніндегі жауапты мемлекеттік инспектор:

1) карантинге жатқызылған өнімнің фитосанитариялық жай – күйін анықтау үшін қажет болған жағдайда, көрсетілетін қызметті алушының қатысуымен үлгілерді іріктей отырып, карантинге жатқызылған өнімді тексеріп қарауға барады.

2) карантинге жатқызылған өнімді тексеріп қарау негізінде карантиндік фитосанитариялық бақылау және қадағалау актісін рәсімдейді.

3) карантиндік фитосанитариялық бақылау және қадағалау актісіннің негізінде «е - Agriculture» агроөнеркәсіптік кешен салаларын басқарудың бірыңғай автоматтандырылған жүйесін пайдалана отырып, фитосанитариялық сертификатты немесе оны беруден уәжді бас тартуды рәсімдейді.

4) аумақтық бөлімшенің кеңсесі дайындалған фитосанитариялық сертификатты немесе оны беруден уәжді бас тартуды тіркейді және көрсетілетін қызметті алушыға береді. Карантиндік сертификатты өсімдіктер карантині жөніндегі мемлекеттік инспектордың электрондық цифрлық қолтаңбасымен куәландырылған электрондық құжат нысанында беріледі.

Аудан аумағына әр түрлі елдерден, басқа облыстар аумағынан карантинге жатқызылған өнім келіп түсуде, осыған байланысты аудандық аумақтық инспекциясының инспекторы аудан бойынша карантиндік объектілердің басқа елдерден біздің аудан аумағына кіруін болдырмау, жоғары және төменгі тәуекелді карантинге жатқызылған өнімдерге карантиндік бақылау жұмыстарын жүргізеді.

Қ.С.ТАЙКЕНОВ,
аудандық аумақтық инспекциясының өсімдіктер карантині жөніндегі мемлекеттік инспекторы.

Алақөл аудандық аумақтық сайлау комиссиясының 2024 жылғы 10 сәуір №13 қаулысына қосымша

2024 жылғы 19 мамырға тағайындалған Алақөл ауданының Тоқжайлау ауылдық округінің әкімінің сайлауын әзірлеу мен өткізу жөніндегі негізгі іс-шаралардың КҮНТІЗБЕЛІК ЖОСПАРЫ

1. Тоқжайлау ауылдық округінің әкімінің сайлауын тағайындау

Алақөл аудандық аумақтық сайлау комиссиясы, 2024 жылғы 10 сәуір. (113-1-б.,3-т.)

2. Сайлау округінің тізімін, олардың шекаралары мен аудандық сайлау комиссиясының орналасқан жерін көрсете отырып, тиісті бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау.

Алақөл аудандық аумақтық сайлау комиссиясы. Сайлау тағайындалғаннан кейін он күн мерзімнен кешіктірмей, 2024 жылғы 20 сәуірден кешіктірмей. (22-б.)

3. Аудандық аумақтық сайлау комиссиясының құрамын бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау Алақөл аудандық аумақтық сайлау комиссиясы. Сайлау тағайындалғаннан кейін он күн мерзімнен кешіктірмей, 2024 жылғы 20 сәуірден кешіктірмей. (13-б. 4-т.)

4. Участкелік сайлау комиссияларының құрамын бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау Алақөл аудандық аумақтық сайлау комиссиясы. Сайлау тағайындалғаннан кейін он бес күннен кешіктірмей, 2024 жылғы 25 сәуірден кешіктірмей. (17-б. 2-т.)

5. Сайлау учаскелерінің шекаралары туралы хабарды бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау Аудан әкімдігі. Сайлау тағайындалғаннан кейін он бес күн мерзімде, 2024 жылғы 25 сәуірден кешіктірмей. (23-б. 5-т.)

6. Әкімдікке кандидаттар ұсыну Белгіленген тәртіппен тіркелген саяси партиялар және өзін-өзі ұсыну тәртібімен азаматтар. Егер сайлауды тағайындау кезінде өзгеше белгіленбесе, сайлау тағайындалған күннен кейінгі күннен басталады және сайлау өткізілетін күнге жирма бес күн қалғанда жергілікті уақытпен сағат он сегізде аяқталады. 2024 жылғы 11 сәуірден басталады және 2024 жылғы 24 сәуірде жергілікті уақыт бойынша сағат 18.00-де аяқталады. (113-3-б.1-т.,5-т.)

7. Әкімдікке кандидаттардың Қазақстан Республикасының Конституциясында, «Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңында (бұдан әрі – сайлау туралы Конституциялық заң), «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 36-бабында және мемлекеттік қызмет саласындағы заңнамада қойылатын талаптарға сәйкестігін анықтау. Алақөл аудандық аумақтық сайлау комиссиясы. (4-б. 4-т., 113-5-б.11-т.2) т.)

8. Әкімдікке кандидаттардың сенім білдірген адамдарын тіркеу және оларға тиісті куәліктер беру.

Алақөл аудандық аумақтық сайлау комиссиясы. Әкімдікке кандидаттың Қазақстан Республикасының Конституциясында және сайлау туралы Конституциялық заңда көзделген талаптарға сәйкестігі анықталған күннен бастап. (14-б.8-1) т., 31-б)

9. Әкімдікке кандидаттарға қолдап қол жинау үшін қол қою парақтарын беру.

Алақөл аудандық аумақтық сайлау комиссиясы. Кандидаттың Қазақстан Республикасының Конституциясында және Конституциялық заңында, «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және

өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 36-бабында және мемлекеттік қызмет саласындағы заңнамада көзделген талаптарға сәйкестігін тексергеннен кейін үш күн ішінде. (113-4-б.)

10. Әкімдікке кандидаттарды қолдау үшін жиналған қолдардың дұрыстығын тексеру және тиісті хаттаманы ресімдеу.

Паспорт қызметінің қызметкерлерін тарта отырып Алақөл аудандық сайлау комиссиясы. Қол қою парақтары Алақөл аудандық сайлау комиссиясына тапсырылғаннан кейін үш күн мерзімде. (113-4-б. 8-т.)

11. Жергілікті атқарушы органдардың шотына әкімдікке кандидаттардың республикалық бюджет туралы заңда белгіленетін және тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын ең төменгі жалақының бір еселенген мөлшерінде сайлау жарнасын енгізу.

Әкімдікке кандидаттар, саяси партиялар (әрбір ұсынылған кандидат үшін) Кандидатты тіркегенге дейін. (113-5-б. 2-т.)

12. Тұрғылықты жері бойынша мемлекеттік кіріс органдарына ұсыну мерзімі басталған айдың бірінші күніне активтер мен міндеттемелер туралы декларацияларды ұсыну (2024 жылғы 1 сәуірге) Кандидат пен оның жұбайы (зайыбы). Кандидатты тіркегенге дейін. (113-5-б. 3-т.)

13. Кандидат және оның жұбайының (зайыбының) декларациялаған активтер мен міндеттемелер туралы мәліметтердің дұрыстығын тексеру Мемлекеттік кіріс органдары. Кандидат тіркелген күннен бастап бес күн ішінде. (113-5-б. 3-т.)

14. Әкімдікке кандидаттарды тіркеу және оларға тиісті куәліктер беру. Алақөл аудандық сайлау комиссиясы. Барлық қажетті құжаттарды алғаннан кейін басталады және сайлауға дейін жиырма күн қалғанда жергілікті уақыт бойынша сағат 18.00-де аяқталады. 2024 жылғы 11 сәуірде басталады және 2024 жылғы 28 сәуірде жергілікті уақытпен сағат 18.00-де аяқталады. (113-5-б.)

15. Әкімдікке кандидаттарды тіркеу туралы хабарламаны бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау. Алақөл аудандық аумақтық сайлау комиссиясы. Кандидаттарды тіркегеннен кейін бесінші күннен кешіктірмей. (113-5-б. 9-т.)

16. Үгіттік баспа материалдарын орналастыру үшін орындарды белгілеу және оларды жарақтандыру. Жергілікті атқарушы органдар және аудандық сайлау комиссиясы. Үгіт басталғанға дейін. (28-б. 6-т.)

17. Сайлау алдындағы үгітті жүргізу. Кандидаттарды тіркеу мерзімі аяқталған сәттен басталады және сайлау болатын күннің алдындағы күнгі жергілікті уақыт бойынша нөл сағатта аяқталады. 2024 жылғы 28 сәуірде сағат 18.00-ден кейін басталады және 2024 жылғы 18 сәуірде жергілікті уақыт бойынша нөл сағатта аяқталады. (27-б. 2-т.)

18. Әкімдікке кандидаттарға сайлаушылармен кездесу үшін үй-жайлар беру және бөлінген үй-жайларда кандидаттардың және олардың сенім білдірген адамдарының сайлаушылармен кездесу кестесін жасау, бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау Жергілікті атқарушы органдар және аудандық сайлау комиссиясы. Сайлау алдындағы үгітті жүргізу кезеңінде. (28-б. 4-т.)

19. Әрбір сайлау учаскесі бойынша әкім қол қойған сайлаушылардың тізімдерін сайлау комиссияларына акт бойынша ұсыну. Аудан әкімдігі.

Дауыс беру басталардан жиырма күн бұрын, 2024 жылғы 29 сәуірге дейін. (24-б. 5-т.)

20. Сайлау учаскелері бойынша сайлаушылардың тізімдерін танысу үшін сайлаушыларға ұсыну. Участкелік сайлау комиссиялары.. Дауыс беретін күнге он бес күн қалғанда, 2024 жылғы 04 мамырдан бастап. (26-б. 1-т.)

21. Сайлаушыларды дауыс беру күні, уақыты және орны туралы хабардар ету. Участкелік сайлау комиссиялары. Дауыс беру өткізілетін күнге дейінгі он күннен кешіктірмей. 2024 жылғы 09 мамырдан кешіктірмей. (18-б. 5) т., 38-б. 2-т.)

22. Дауыс беруге арналған сайлау бюллетеньдерін учаскелік сайлау комиссияларына жеткізу. Алақөл аудандық сайлау комиссиясы. Сайлаудан ерте дегенде үш күн бұрын және сайлаудан кемінде бір күн бұрын. 2024 жылғы 16 мамырдан ерте емес және 2024 жылғы 18 мамырдан кешіктірмей. (37-б. 3-т.)

23. Дауыс беруге арналған сайлау учаскелерін ашу және тиісті хаттама жасау. Участкелік сайлау комиссиялары. Дауыс берудің басталуына бір сағат қалғанда. 2024 жылғы 19 мамыр жергілікті уақыт бойынша сағат 06.00-де. (40-б. 1-т.)

24. Дауыс беруді өткізу. Участкелік сайлау комиссиялары. Сайлау күні 19 мамыр 2024 жылы жергілікті уақыт бойынша сағат 07.00-ден 20.00-ге дейін. (38-б. 1-т.)

25. Дауыстарды санау және сайлау учаскесіндетістік әкімдер сайлауы бойынша дауыс беру нәтижелері туралы хаттамалар жасау. Участкелік сайлау комиссиялары. Жергілікті уақыт бойынша сағат 20.00-де басталады. (18-б. 8) т., 43-б.)

26. Дауыс беру нәтижелері туралы хаттаманың көшірмесін сайлау учаскесінің үй-жайында жалпы жұрттың танысуы үшін арнайы белгіленген орынға ілу. Участкелік сайлау комиссиялары. Хаттамаларға қол қойылғаннан кейін – дереу. (43-б. 8-т.)

27. Сайлау учаскелерінде дауыс беру нәтижелері туралы хаттамаларды аудандық сайлау комиссиясына ұсыну. Участкелік сайлау комиссиялары. Хаттамаға қол қойылғаннан кейін – дереу. (113-8-б. 1-т.)

28. Әкім сайлауының қорытындыларын анықтау. Алақөл аудандық сайлау комиссиясы. Сайлаудан кейін үш күн мерзімнен кешіктірмей 2024 жылғы 22 мамырдан кешіктірмей. (113-10-б.1-т.)

29. Әкімдерді сайлау қорытындылары туралы хабарды жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау. Алақөл аудандық сайлау комиссиясы. Сайлау өткізілген күннен бастап жеті күннен кешіктірмей. 2024 жылғы 26 мамырдан кешіктірмей. (44-б.)

30. Сайланған әкімдерді тіркеу, тиісті куәліктер беру. Алақөл аудандық сайлау комиссиясы. Сайлау өткізілген күннен бастап жеті күн мерзімде Сайланған әкімдерден жеті күн мерзім ішінде Конституцияға және сайлау туралы Конституциялық заңға сәйкес әкім мәртебесімен сыйыспайтын міндеттерді өздерінен алып тастау туралы жазбаша өтініш алғаннан кейін 2024 жылғы 25 мамырдан кешіктірмей. (45-б, 46-б, 3-т. 2)т., 1-т.113-11-б)

Ескертпе: Күнтізбелік жоспардың мәтінінде «Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық заңының нормаларына сілтемелер берілді.

Кене энцефалитінің алдын алу

Кене энцефалиті – табиғи-ошақты инфекциялар тобына жататын, жедел өтетін жұқпалы ауру. Бұл ауру адамның түрлі ағзалары мен мүшелерін, ең алдымен, орталық жүйке жүйесін зақымдаумен сипатталады. Тіпті ауру адамның денесі салданып, бара-бара мүгедек болып қалады. Иксод кенелері деп аталатын түрі кене энцефалитін таратады.

Қазіргі кезде кенелер қала сыртындағы орман алқаптарында ғана емес, сондай-ақ қаланың жасыл желек аймағында да шабуылдай беретін болды. Адам бұл ауруды кене шаққан кезде немесе шаққан орнын қасыған кезде, кейде ауру жұқтырған ешкінің сүтін шикідей ішкен кезде жұқтырады. Кене энцефалитінің эпидемиялық маусымы сәуір айына қыркүйек айына дейін созылады, барынша белсенді

болатын кезі – мамыр және маусым айының бірінші жартысы.

Республика аумағында Алматы, Шығыс Қазақстан облыстары және Алматы қаласының маңайы, Жетісу облысы оның ішінде Алақөл ауданы кене энцефалитінің ең көп тарайтын аймағы болып саналады. Облыстық деңгейде соңғы 5 жыл ішінде кене энцефалиті ауруының 176 жағдайы, оның ішінде 14 жасқа дейінгі балалар арасында 13 жағдай (7,4%) тіркелді. Былтырғы жылы ауданымызда тұрғындардың арасында кене энцефалитімен сырқаттану жағдайы тіркелмеді. Кенелер белсенділігінің маусымы басталғалы бері кене энцефалиті бойынша эндемиялық аумақтарда 2023 жылдың есебі бойынша кене шаққан 47 адам, оның ішінде 14 жасқа дейінгі 28 (59,6%) бала медициналық көмекке жүгінген. 47 адам (100,0%) кенеге қарсы

иммуноглобулинмен профилактикалық ем алды.

Кене энцефалиті кезінде инкубациялық кезең 3 күннен 21 күнге дейін созылады. Ауру аяқ астынан дененің қалтырап-қалпылдауымен басталады да, дене қызуы 38-39 С-қа дейін тез көтеріледі. Дене қызуы 5-10 күнге дейін көтеріледі. Науқастың басы қатты ауырып, мазасы кетеді, өне бойы ауырып, дел-сал болады, әлсіздік бой алып, ұйқысы бұзылады, жүрегі айнып, кейде құсады.

Ауруды емдегеннен гөрі, оның алдын алған оңай. Кене энцефалитінің алдын алу шаралары бір-бірін толықтыратын кешенді болу керек, осындай жағдайда ол өте жақсы әсер береді.

А. ТАУЖАНОВА,
аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасының эпидемиологиялық қадағалау бөлімінің жетекші маманы.

Табиғат ананы қорғау, сақтау, молықтыру, орманды зиянкестерден қорғау жануарлар дүниесін сақтау дұрыс пайдаланып, келер ұрпақ өкіліне өткізу перзентік парызымыз.

Орман өрттерінің алдын алу, оларды мерзімінде анық-

ағаштары азайған сайын біздің ауа райымыз да өзгереді.

Табиғат ана орманды, ол жердегі құстарды, жануарлар мен жәндіктерді, өсімдіктерді экологиялық тепетендікті сақтау үшін жасаған. Орман климатқа, атмосфермалық өзендер мен басқа да су объектілерінің

гидрологиялық режиміне қолайлы ықпал етеді, топырақтағы жел және су эрозиясынан сақтайды, олардың өзге де пайдалы табиғи қасиеттері бар. Ормандар сауықтыру мақсатарына халықтың мәдени және эстетикалық қажеттерін қанағаттандыру үшін барған сайын көбірек пайдалануда.

Орман өрттері көбінесе көкке шыққанда от жағып өшірмей немесе шоғын қалтырып, күл

қоқысын жинамай кетуден болады. Шаруашылық қожалықтар азаматтары шабындық жерлерін, келер жылға шөбі жақсы шықсын деп өрттеп кетеді. Орман өрттері күздің шөп құрғаған кезінде орманда болуы мүмкін.

Орман күтушілер үлкен үгіт насихат жұмыстарын жүргізеді. Ормандар экономиканы дамытуда, айналадағы ортаны жақсартуда, халықтың әл – ауқатын арттыруда зор рөл атқарады. Ормандардың алуан түрлі маңызы және оларды өсірудің ұзақтығы орман байлықтарын ұтымды пайдалану және сақтау, молайтуды қажет етеді. Орман табиғаты біздің байлығымыз, оны қорғап, сақтап қалу бүкіл қазақ халқының парызы.

Д. КУЛЬДЖАБАЕВ,
Үйгентас орман шаруашылығы коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ОӨСС басшысы.

Орманды өрттен қорғайық

тау және сәндіру жөніндегі шараларды жүргізу орманшылар мен орман күтушілердің басты мақсаты. Өрт деген тілсіз жау. Орман өртінен келер шығын өте үлкен. Өрт апатынан қаншама жануар, құстар, дәрілік шөптер, кәделік және отындық ағаштар өртенеді. Орман өртінен қаншама жерде орман ағаштары өртеніп, ағаш күлі ғана қалады. Орман өртінен қалған жер қайта қалпына келмейді. Орман

гидрологиялық режиміне қолайлы ықпал етеді, топырақтағы жел және су эрозиясынан сақтайды, олардың өзге де пайдалы табиғи қасиеттері бар. Ормандар сауықтыру мақсатарына халықтың мәдени және эстетикалық қажеттерін қанағаттандыру үшін барған сайын көбірек пайдалануда.

Орман өрттері көбінесе көкке шыққанда от жағып өшірмей немесе шоғын қалтырып, күл

Сыбайлас жемқорлықпен күрес – қоғам талабы

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес – мемлекетіміздің бірден-бір қолға алған факторларының бірі. Оның алдын алу үшін көптеген іс-шаралар қолданылып, атқарылған жұмыс аз емес.

Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев өз сөзінде: «Өкінішке қарай, сыбайлас жемқорлық әлі де біздің қоғамның ауыр дерті болып отыр. Сыбайлас жемқорлық мемлекеттердің көпшілігінде бар. Қазақстан да одан сырт қалған жоқ. Онымен қалай күресіп жатыр немесе қалай әшкерелеп отыр – ол басқа мәселе», деп атап өтті. Қазіргі таңда сыбайлас жемқорлық ауқымдылығына

ғана байланысты ерекшеленеді.

Сыбайлас жемқорлықпен күрес – қоғам талабы. Мінсіз қоғам – жемқорлықсыз қоғам, салауатты өмір – парақорларсыз өмір, мықты мемлекет – жемқорларсыз мемлекет. Еліміз елу елдің қатарына ену үшін аяқ басқанда айналамызды ашкөз алаяқтардан аластап, қоғамды тазарту – азаматтық міндетіміз.

Сонымен қатар сыбайлас жемқорлықпен пәрменді күресу үшін халықтың құқықтық сауатсыздығын жоятын, құқықты түсіндіру жұмысының деңгейі мен сапасын арттыру керектігінің маңызы зор. Халық өз құқығын, өздеріне қарсы қандай да бір құқыққа қайшы іс-әрекет жасалған жағдайда қандай іс-

қимыл қолдану керектігінің нақты жолдарын толық білулері қажет. Конституциялық тәртіпті қорғау, сыбайлас жемқорлықпен күрес аясында тиімді, бірыңғай жалпы мемлекеттік саясат жүргізу, мемлекет пен азаматтардың өмір сүруінің барлық салаларында сыбайлас жемқорлық пен оның көріністері деңгейін төмендету, қоғамның мемлекетке және оның институттарына сенімін нығайту бүгінгі күндегі басты мақсат болып табылады.

Е. ЕРКІНҰЛЫ,
адами және көлік ресурсын автоматтандырылған есепке алу және мемлекеттік қызмет көрсету қызмет басшысы.

Қоршаған ортаны қорғау бүгінде бүкіл ғаламдық көкейтесті проблемаға айналып отырғаны белгілі. Топырақтың, ауа мен судың ластануынан Қазақстан халқының да шеккен, әлі күнге шегіп келе жатқан зардабы аз емес. Әрине, осылай екен деп қарекетсіз қарап отыра берсек ауру-сырқаудың, небір індетті дерттердің одан әрі қаптап түсері айқын.

Қоршаған ортаның тазалығын сақтайық

Бүгінгі күні дәл осы мәселелерге мемлекеттік деңгейде мән беріліп, бағдарламалар қабылданып, түрлі шаралар қарастырылып отыр. Соның бірі – ауданымызда жыл сайын жүргізіліп отырған санитарлық тазалық айлығы. Жыл сайын елді мекендерде жүргізілетін көктемгі-күзгі санитарлық тазалық айлығының іс-шаралары аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасының мамандарының қадағалауында болады. Айлық барысында коммуналдық шаруашылық, сондай-ақ барлық мекемелер, жекеменшік нысандар түгелдей қар кетер-кетпестен тазалау жұмыстарына кірісіп, ауқымды іс-шаралар атқаруда. Осы қадағалау барысында анықталған жағдай, бұл – халықтың санитарлық тазалық туралы түсініктерінің әлі де болса төменгі деңгейде болуы.

Ауыл және қала тұрғындары өз аулаларынан көктем-күз мезгілінде сыпырып шығарған күл-қоқыстарын ауласының сыртқы жағына, көшелерге төгіп қала және ауыл ажарының

сиқыр кетіреді. Қазақ халқының «Су ішкен құдығына түкірме» деген аталы сөзін жиі естен шығарып алып отырмыз. Ретсіз шашылған қоқыс үйінділері түрлі кеміргіштер мен қаңғыбас иттердің мекеніне айналатыны сөзсіз, ал олар өз кезегінде адамдарды тістеу арқылы аса қауіпті жұқпаларды тарату көзі болып табылатыны баршамызға мәлім болса да, мән бермейміз.

Аудан елді мекендері көлемінде жыл сайын өткізілетін санитарлық тазалық айлығы кезінде ғана тазалау жұмыстарымен айналысып ғана қоймай, үнемі тазалық сақтау әрбір аудан тұрғынының міндетіне айналса, құптарлық жай болар еді. Дені сау, бақытты ұрпақ өсіру үшін, ең алдымен әр адам «Тазалық - саулық кепілі» деген аталы сөзді есінен шығармаса екен. Болашақ-бүгіннен басталады. Қоршаған ортамызды, туған ауылымызды, тұрған үйімізді ластанмай таза ұстауға бір кісідей жұмыла атсалысып, әр тұрғын саналы түрде бүкіл ауыл, қала көшесіне өз ауласындай жанашырлық танытса ғана қала және ауылымыздың көркейіп, таза болуына қол жеткізер едік.

Н. А. САЙБОЛАНОВА,
Алақөл аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасының санитариялық-гигиеналық бақылау және қадағалау, техникалық регламенттерді бақылау бөлімінің басшысы.

Тау мен дала өрттері

Төтенше жағдайлар болмауы қоғамның дамуынан. Казіргі кезде ұжым мүшелері өрттің алдын алу, кездескен зардаптардың зиянын жою, тағы басқа істерді аудандық құқық қорғау, ауылдық әкімшілік, қоғамдық орындармен және азаматтармен бірлесіп атқаруда.

Өрт адам өміріне, материалдық құндылықтарға қауіп төндіреді. Өртке қауіпті мезгіл кезінде әр жерден шөптің өртенгені туралы хабар түсе бастады. Таулы және орманды алқаптарда өртті өшіруді қиындататыны көп жылдар бойы жиналған ағаштардың жапырақтарымен шөптің қалдықтары қалың қабатталып, өшіргеннен кейін кішкене желден тезектей тұтанып қайта жанады. Шөп жануының басты себептері ол: әдейі өртеу, байқаусызда өрт шығуына жол беру (өшірілмеген темекі, от т.б.), өрт қауіпсіздік ережелерін бұзу юолып бөлінеді.

Алақөл ауданы ТЖБ қызметкерлерінің берген ескертпе-

лері бойынша, аудан аумағындағы мекемелер мен ауылдық әкімшіліктер, бірігіп ерікті өрт сөндірушілер жасақтарын құрып, оларды қажетті құралдармен, техникамен және жанар-жағармай қорымен қамтамасыз етуге тиісті. Сол жұмыстың нәтижесінде болған дала мен таудағы өрт егінге, шабындық, жайылымға тарамай, аз шығынмен тоқтатылуы керек, ал ең дұрысы сол өрттерді болдырмай алдын алу.

Ойымызды қортындылай келе айтарымыз, өкінішті жағдайдың алдын алу оны болдырмау, көп жағдайларда, әр адамның және қоғамның өз қолында. Өртке қарсы ережелерді біліп қана қоймай, оны күнделікті естен шығармай орындау соның кепілі.

Н. К. ДАРМАНКУЛОВ,
Алақөл ауданы ТЖБ бастығы,
азаматтық қорғау полковнигі.

Меншік иесі:
«Алақөл айнасы» ЖШС-і.

Құрылтайшы:
Ғалым АЗАТҰЛЫ

Директор - Ғалым Азатұлы
Бас редактор - Алматы ЕСЕНБЕКОВ.

Телефондар:

Директор: 3-52-63

Бас редактор: 3-52-68

Бас редактордың орынбасары: 3-51-74

E-mail: alakred@mail.ru

Сайт: alakol-aynasy.kz

Газет аптасына бір рет сенбі күні қазақ және орыс тілдерінде шығады
Газета выходит один раз в неделю в субботу на казахском и русском языках

Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінде 2021 жылғы 24 желтоқсанда тіркеліп, №КЗ34ВРҮ00044522 куәлігі берілген.

Үшарал қаласы, Жеңіс көшесі, 129.

ИНДЕКС: 040200.

Осы шығарылымның таралымы 3261

Газет «Алақөл баспагері» жеке кәсіпкерлігінде басылады.

Инд.: 040200. Үшарал қаласы, Жеңіс көшесі, 129. Тел.: 3-52-84.